

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. F.**, bývajúceho v T., zastúpeného JUDr. J. G., advokátom v T., proti žalovanej **Z. T. s r.o.**, C., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Sociálnej poisťovne, ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, **o mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 27 C 52/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 21. decembra 2009 sp.zn. 23 Co 321/2009, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 2 160 787,-- Sk, z toho z titulu náhrady bolestného si uplatnil 533 587,-- Sk ako 10-násobok priznaného bodového ohodnotenia, z ktorej sumy odpočítal vyplatenú sumu bolestného, a z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia požadoval 1 695 000,-- Sk ako 25-násobok priznaného bodového ohodnotenia, z ktorej sumy odpočítal vyplatenú sumu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Okresný súd Trnava rozsudkom z 18. júna 2009 č.k. 27 C 52/2006-162 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 7 603,05 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanú zaviazal zaplatiť Okresnému súde Trnava súdny poplatok 456,-- € a trovy konania štátu 414,80 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, a žalobcovi náhradu trov konania 1 217,95 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku do rúk

právneho zástupcu žalobcu. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré je potrebné zvýšiť odškodnenie za bolesť v zmysle ustanovenia § 7 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. v znení účinnom do 31.07.2004 a dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že žalobca utrpel poranenie oboch rúk. Pri väčšine poranení išlo o poranenia závažnejšieho druhu, čo vyplývalo aj z toho, že boli ohodnotené lekárom pri hornej hranici rozmedzia uvedeného v sadzbe. Základné ohodnotenie bolo žalobcovi priznané vo výške 793,95 bodu, pričom pri hodnote bodu 60,-- Sk odškodnenie predstavuje 47 625,-- Sk. Za dôvodné považoval zvýšenie odškodnenia za bolesť na dvojnásobok základného bodového ohodnotenia, čo v peňažnom vyjadrení predstavuje 95 250,-- Sk a po odpočítaní už poskytnutého plnenia 72 000,-- Sk, sumu 23 250,-- Sk, t.j. 771,76 €. Pri sťažení spoločenského uplatnenia prihliadol predovšetkým na tú skutočnosť, že v osobnom a rodinnom živote došlo u žalobcu k obmedzeniu, až vylúčeniu vykonávania niektorých základných úkonov. Za primerané považoval odškodnenie vo výške štvornásobku základného počtu bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj napriek tomu, že v prípade žalobcu nešlo o špičkového športovca ani o kultúrnu, politicky, či spoločensky angažovanú osobu. Odškodnenie zvýšil pri základnom počte bodov 1140. Pri hodnote bodu 60,-- Sk tak základné odškodnenie predstavuje 68 400,-- Sk a zvýšenie na štvornásobok 273 600,-- Sk a po odpočítaní už poskytnutého plnenia 67 800,-- Sk, sumu 205 800,-- Sk, t.j. 6 831,29 €. O povinnosti žalovanej nahradiť trovy konania štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p., o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok rozhodol podľa § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trnave rozsudkom z 21. decembra 2009 sp.zn. 23 Co 321/2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi na jej strane nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil tým, že moderným ústavným nepísaným pravidlom je princíp proporcionality, pričom súd nepremietol takýto princíp do svojho rozhodnutia, čoho výsledkom je priznanie sumy nezodpovedajúcej následku vzniknutému žalobcovi ako škoda na zdraví. Poukázal na to, že v dôsledku zranení je celkom vylúčený z normálneho plnohodnotného života a trpel aj obzvlášť výraznými bolesťami, pričom jeho prípad je

potrebné hodnotiť aj z pohľadu zmeny spoločenských pomerov, keďže mu bola ako hodnota bodu priznaná suma vychádzajúca z predchádzajúcich spoločenských pomerov a v prípade, že by sa mu úraz stal nie dňa 15. mája 2004, ale len o dva a pol mesiaca neskôr (po 1. auguste 2004, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 437/2004 Z.z.), dostal by podstatne viac, v čom je práve priestor na uplatnenie princípu proporcionality. Súdu vytkol, že jeho úvaha o priznanom násobku nie je žiadnym spôsobom v rozhodnutí odôvodnená v tom smere, prečo priznal práve dvojnásobok základného bodového ohodnotenia pri bolestnom a štvornásobok pri sťažení spoločenského uplatnenia a nie iný násobok. Rozhodnutie súdu je tak nepreskúmateľné. Žalobca má za to, že práve v tomto smere mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Žalovaná ako aj vedľajší účastník na strane žalovanej vo svojich písomných vyjadreniach navrhli dovolanie žalobcu odmietnuť (“zamietnuť”).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovoláním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom v jeho výroku prípustnosť dovolania

nevyslovil, ani nejde o potvrdzujúci rozsudok vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky), je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., na ktoré poukazoval dovolateľ. Dovolateľ tvrdí, že neuplatnením princípu proporcionality v rozhodnutí súdu a nepreskúmateľnosťou súdneho rozhodnutia pre absenciu zdôvodnenia úvahy súdu, prečo nepriznal práve dvojnásobok základného bodového ohodnotenia pri bolestnom a štvornásobok pri sťažení spoločenského uplatnenia a nie iný násobok, mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom v odvolacom konaní alebo v konaní pred súdom prvého stupňa. Odňatím možnosti konať pred súdom je nielen procesný postup súdu ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva napr. preto, že jeho odvolanie bolo odvolacím súdom nesprávne odmietnuté. O odňatie možnosti konať pred súdom však nejde v prípade, ak súd nevyhovie návrhu účastníka, ale postupuje v súlade s Občianskym súdnym poriadkom. Zo spisu nevyplýva, že by súdy v prípade žalobcu nerešpektovali niektoré z jeho procesných práv. Vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené tvrdenie dovolateľa, o ktoré opiera prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. nemožno považovať za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav vychádzajúci z rozhodnutia súdu prvého stupňa, opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán, obsah odvolania žalobcu, vyjadrenie žalovanej a vedľajšej

účastníčky k odvolaniu žalobcu, stotožnil sa s aplikáciou súdom prvého stupňa označeného právneho predpisu a tiež s vyvodeným právnym záverom. Účastníkom tak nebolo upreté právo dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom. Dovolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov a tiež, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa požiadavku zákona na riadne odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Dovolací súd o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová